Telepítés

A településrészen az épületek előkert nélkül, illetve kis előkerttel az oldalhatáron állnak az épület mögé sorolt gazdasági illetve tároló épülettel, sok esetben utcára merőleges kialakításban. A merőlegesen beforduló épületszárnyak több esetben zártsorúan kapcsolódnak szomszédos telek épületeihez, így az elzárt hátsó gazdasági telekrészt csak az épületen keresztül lehet megközelíteni.
A karakterben a kialakult keskeny telekszélesség miatt sem javasolt a szabadonálló (telek közepén elhelyezett) illetve a telken nagymértékben hátrahúzott beépítés illetve az utcára nyíló gazdasági vagy tároló, garázs épület. Keresztbeforduló épületszárnyat csak kellően széles telek esetében javasolt alkalmazni, igazodóan a településen kialakult merőleges épületszárnyaihoz, annak vonalát követve.

Magasság

A földszintes főépületek magassága közel azonos, emeleti részek jellemzően új épületeknél a tetőtér beépítéssel oldották meg. A meglévő épületek közé épülő új házak magasság választása során is igazodjunk a kialakult környezethez.
Nem javasolt a többszintes illetve túl magas házak elhelyezése.

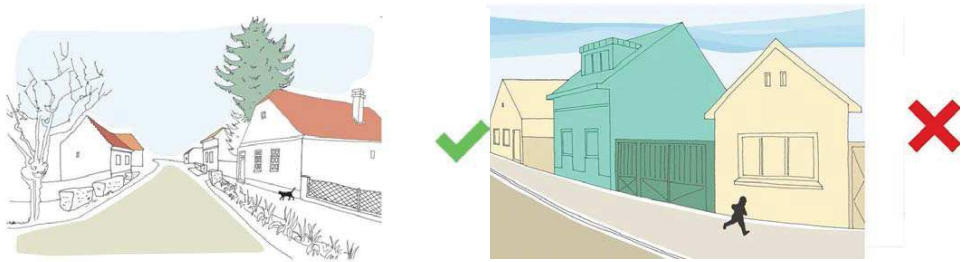

Tetőhajlás, Tetőforma

A Karaktert alapvetően az utcára merőleges nyeregtetős, csonkanyeregtetős romfalas - a 40-45 fokos - kialakítású épületek jellemzik, néhány utcával párhuzamos gerincű illetve sátortetős épület típus mellett. Új építés esetén a területre jellemző, hasonló tömegű és egyszerű tetőformájú épületben gondolkodjunk.
A túl meredek („alpesi") illetve túl alacsony („mediterrán") hajlásszög, lapostető, vagy a tördelt, bonyolult tetőforma idegenül hat és megbontja a falu egységes utcaképét, ezért kerülendő.

Homlokzatképzés, anyaghasználat, szín

Az épületek tömegformálása során a hagyományos arányok megtartására kell törekedni, de legalább az utcai homlokzatot alakítsuk úgy, hogy illeszkedjen a kialakult formavilághoz.
Kisdorog épületeit a vakolt homlokzatú cserépfedéssel készült lakóházak jellemzik, de sok helyen a színes téglaburkolattal díszített homlokzatokkal is találkozunk.

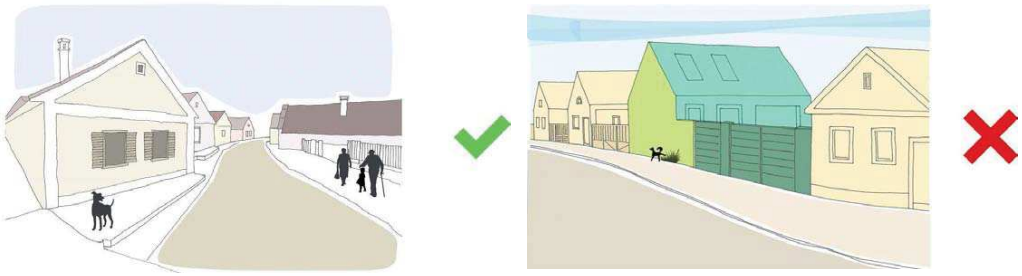

Anyaghasználatban továbbra is javasolt a vakolt tiszta felületek és téglaburkolatok alkalmazása valamint ezek kombinációja. Vakolt felületeknél a sima felületek igazodnak legjobban település arculatához, így nem javasolt a dörzsölt kapart felületek alkalmazása, vagy csak egyes felületi elemek hangsúlyozásánál.

Magastetős épületeknél továbbiakban is a cserépfedés javasolt, de semmi esetben sem rikító hivalkodó színhasználattal. A karakterben a klasszikus hódfarkú vagy egyenes vágású cserepek ajánlottak, melyek számos rajzolatban helyezhetők el a tetőn. Nem ajánlott a túl határozott karakterű, nagyhullámú, nagyméretű cserepek alkalmazása.

A karakter épületeinek színvilága változatosnak mondható, de így is a föld színek dominálnak, sárgás zöldes árnyalatoktól a barnás vöröses színek használatáig egységes, harmonikus egységet képezve. Felújított épületek többsége letisztult fehér színvilágú, legtöbbször ezt csak a vakolat plasztikus díszítése töri meg. Javasolt továbbiakban is a fehér és föld színek használata, azok változatos vegyítése, de nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat a homlokzatok tekintetében sem.

Tornácok

A tornác - az épülethomlokzathoz csatakozó fedett folyosó - egykoron a kert, a gazdaság felé való nyitottságot, a belső helyiségek közötti közlekedést és az időjárás elleni védelmet egyaránt biztosította. Tornácok több esetben utcára díszes kapuval kapcsolódnak egységes képet alkotva homlokzat díszes ablakaival.
Kisdorogon a lopott tornácos megoldáson felül túlnyomó részt a díszes faragott faoszlopos oldaltornáccal találkozhatunk, ami követendő példaként is szolgálhat a mai épületek esetében is.

Ajtók, Ablakok

A Karaktert egykor a 2 illetve 2+1 ablakos, szimmetrikus, kiegyensúlyozott utcai homlokzatú parasztházak, túlnyúló ereszes illetve kifutó tornácos kialakítású parasztházak jellemezték. Az épületek hagyományos nyílásrendjét sok épületen megváltoztatták, nyílászáróit kicserélték.
Az újabb építésű beforduló tömegű épületeket is a rendezett, ritmusos kiosztású, harmonikus homlokzati arányú nyílásalakítás jellemezte.
Az új építésnél, felújításnál kövessük e jellegzetességet! Lehetőleg válasszunk fa (fa mintázatú egyéb) anyagú nyílászárókat. Javasolt a természetes, szépen öregedő anyagok használata, hiszen míg a természetes anyagok felújíthatók, átfesthetők, addig a műanyag idővel nem javítható.
A nyílások keretek esetében is a rikítók helyett javasolt a természetes, föld színek használata.
Utcai homlokzaton érdemes spalettát vagy zsalugátert, illetve redőnyszekrényt beépített, rejtett kivitelben a nyílászáróval megegyező színben kialakítani. A nyílászárók javasolt színe világos, természetes fa szín, barna, olíva zöld, ezek szürkével tört árnyalatai, valamint a településen jellemző mustár és terrakotta színek használata.

Részletképzés

Kisdorog csonkakontyos oromzati kialakításánál jellemzően minden épületnél megjelenik az osztópárkány, ami több esetben az utcával párhuzamos tetőgerincű épületek utcavonalán is tovább fut. Osztópárkányhoz hasonlóan díszesen kidolgozott ablakkeretek, tornácoszlopok, nyílások fafaragványai, a homlokzati vakolatdíszek, tovább gazdagítják és egyedivé teszik épületeinket. Lábazatok magassága tornác vonalával legtöbbször hangsúlyos, eltérő épület többi elemétől.

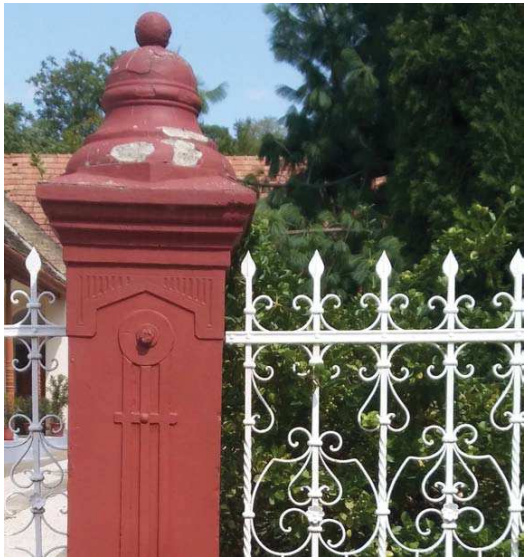

Kerítések, térfalak

A kerítés és az épület anyag- és színhasználata legyen összhangban! A hagyományos beépítésű karaktert a 40-50 cm-es lábazattal vagy anélkül kialakított 150 cm maximális magasságú áttört fa és fémkerítés jellemzi, mely alkalmazása továbbra is javasolt. Kerítéseknél ma is fellelhetők még szépen karbantartott kovácsoltvas kialakításúak, melyek megtartása adott esetben pótlása javasolt.

Az utcai kerítésnél érdemes a környezet szép példáit megfigyelni, azok nyomán mai módszerekkel, friss hangulatú, de illeszkedő kerítést alakítani. A teljesen tömör, átláthatatlan utcai kerítés kerülendő és csak kivételes megoldásként alkalmazandó.

A kerítések színezésével, alkalmazkodjunk az épületszínekhez, - például: a faelemes kerítés színezése harmonizálhat a homlokzati faszerkezetek színével, - ezzel megteremtve az építmények közötti egységet.

Kertek

A kertek gazdag növényzete is szerepet vállal az utcakép alakulásában. A változatos terep adta lehetőségeket kihasználva több helyen találunk gyepes vagy növénnyel beültetett rézsűket. Talajtakaró cserjék alkalmazása ezeken a helyeken megoldást jelenthet az eróziós károkra is.
Kedvezően befolyásolja az utcaképet az előkerttel is rendelkező épületeknél néhány helyen megjelenő kerítésfronti sövény, a díszkertek és változatosabb díszfák megjelenése kerten belül is. Ez a tendencia megőrzendő, további változatos előkerti növényültetéssel fokozható. Kerülendőek a 2-3 méter magas átláthatatlan falat képező örökzöld ültetések, helyettük alacsonyabb lombhullató térhatárolók kedvezőbbek. A telkek előtti zöldsávok, és árkok kialakításában és fenntartásában pedig a lakók továbbra is szerepet vállalhatnak. A kertek végeiben álló gazdasági épületek és ezzel együtt a gazdasági funkció lehatárolása növényfuttatással vagy keskeny sövények telepítésével kedvező megoldást nyújt.